

Budgetanbefaling for mælkeprisen

Dette notat beskriver den aktuelle markedssituation, hvor det forventes, at mælkeprisen kan komme under pres i slutningen af indeværende år. Derudover anbefales, at der i budgetåret for 2012 budgetteres med en mælkepris på 2,56 kr. pr. kg.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Ændringer i forhold til notatet fra 19. december 2011

I forhold til december-udgaven er der sket følgende ændringer:

- Notatet er opdateret med de nye fedt- og proteinværdier
- Mælkeprisen er justeret kun justeret ned med 2 øre i første kvartal mod 5 øre i notatet fra december
- Mælkeprisen er justeret ned med 8 øre i 2. kvartal mod 5 øre i notatet fra december
- Det samlede mælkeprisniveau for 2012 er 1 øre højere for i forhold til notatet fra december

Markedssituationen for mælk og mejeriprodukter

Figur 1 viser udviklingen i mælkeprisen gennem 2011. Arla-noteringen udtrykker den maksimalt opnåelige mælkepris, mens den gennemsnitlige pris udtrykker den mælkepris, en gennemsnitlig mælkeproducent kan opnå.

Figur 1. Udviklingen i Arla-noteringen og en gennemsnitlig pris i 2011, kr. pr. kg mælk med 4,2 % fedt og 3,4 % protein.

Efter en stabil mælkepris i de første måneder i 2011 begyndte prisen at stige, og prisen var stigende frem til september 2011, hvor Arla sænkede mælkeprisen med 12 øre pr. kg mælk. I september forudså Rabobank, at mælkeprisen kunne komme under pres sidst på året som følge af en lidt større produktion, som man ikke umiddelbart forventede kunne absorberes på det europæiske marked. Heldigvis er prisen ikke faldet, hvilket blandt skyldes at markederne uden for Europa trækker efterspørgslen.

Udsigterne for 2012 og mere langsigtet

OECD-FAO forudså, i deres seneste rapport fra juni 2011, moderate fald i prisen på mejeriprodukter frem mod 2014 ovenpå det meget høje niveau i 2011. Når det er sagt, kan der komme meget store udsving i priserne mellem de enkelte år. De forhold, som har stor indflydelse på mælkeprisen, er:

Forhold som virker pristrykkende:

- Gældskrisen som kan udvikle sig til en finansiel krise, der kan underminere priser og forbrug.
- En fortsat lav økonomisk vækst i de vestlige lande.
- En aftagende vækst i den kinesiske efterspørgsel.
- New Zealand rammer et "perfekt" produktionsår, hvor klimaet ikke trykker produktionen.

Forhold som virker prisstyrkende:

- Produktionen på den sydlige halvkugle har stor indflydelse på produktionen og dermed udbuddet på verdensmarkedet. Bliver produktionen mindre, vil det mindske udbuddet og dermed styrke priserne alt andet lige.
- Endnu større vækst i efterspørgslen i ikke vestlige lande – ikke mindst Kina og Rusland.

Budgetanbefaling for 2012

På baggrund af ovenstående betragtninger om markedssituationen anbefaler Videncentret for Landbrug, Kvæg, at der budgetteres med en mælkepris på 2,53 kr. pr. kg standardmælk for 2012. Anbefalingen er forbundet med betydelig usikkerhed, ligesom der kan være betydelige udsving over året. Det er usikkerhed og udsving, som landmanden skal tage højde for i forbindelse med budgetlægningen. Der bør derfor arbejdes med flere scenarier. Det gode budget består af et grundscenarium og alternative scenarier, som ikke blot er følsomhedsbetragtninger, men egentlige scenarier, som inkluderer de tilpasninger, man vil foretage ved det pågældende prisniveau. Denne fremgangsmåde sætter landmanden i en proaktiv situation både styringsmæssigt og i forhold til dialogen med banken. Tabel 1 viser forventningerne til udviklingen i mælkeprisen i 2012 set i forhold til 2011.

Tabel 1. Forventninger til udviklingen i mælkeprisen for 2012

	2011		2012		
	Hele året	Q1	Q2	Q3	Q4 Hele året
Fedtværdi, kr. pr. kg	26,11	28,91	28	28	28,23

Proteinværdi, kr. pr. kg	44,39	40,47	39,20	39,20	39,20	39,52
Kilo-afh. omkostninger, øre pr. kg	13,00	13,00	13,00	13,00	13,00	13,00
Råvareværdi, øre pr. kg	247,6	246,0	237,9	237,9	237,9	239,9
Tillæg total, øre pr. kg	5,2	5,1	-18,8	20,8	12,1	4,8
Heraf						
- Kvalitetstillæg - celletal	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4
- Kvalitetstillæg - kintal	2,5	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4
- Kvalitetstillæg - spore	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Logistik	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
- Sæson	0,0	0,0	-23,8	15,9	7,1	0,0
- Tillæg for uafhængig afhentning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Øko-tillæg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medlemsafhængige omkostninger, øre/kg	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Acontopris	251,8	250,2	218,1	257,8	249,0	243,8
Forventet efterbetaling og konsolidering på ejerbeviser, øre/kg	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Samlet mælkepris, øre/kg*	263,8	262,2	230,1	269,8	261,0	255,8

* I andet kvartal er der negativ sæsonregulering (minus 10 % af råvareværdien). I august, september, oktober og dele af november er der positiv sæsonregulering (plus 10 % af råvareværdien). Det viste tillæg i november er kun anslået, da *det afhænger af produktionen henover året. Sæsonreguleringen har ikke likviditetsvirkning.*

Tabel 1 viser, at mælkeprisen i 2012 ventes at være 9 øre lavere pr. kg sammenlignet med 2011. Anbefalingen er Videncentret for Landbrug, Kvægs bedste bud på nuværende tidspunkt. Det er meget sandsynligt, at der kommer ny information om markedet for mælk i indeværende og kommende budgetår. Giver den nye information anledning til ændringer i forventningerne, vil disse blive opdateret.

Økologitillægget er på nuværende tidspunkt på 57,9 øre pr. kg. Det er muligt at vælge dette som et procenttillæg af råvareværdien. Aktuelt er procenttillægget 24,0 %.

Anbefalingen er baseret på en gennemsnitsbedrift. Det anbefales, at der i hvert individuelt tilfælde tages hensyn til de på bedriften gældende forhold, idet der kan forekomme stor variation i størrelsen af tillæggene fra bedrift til bedrift. Du kan klikke på [Prisberegner til Arlas mælkepris](#) på Arlas hjemmeside og åbne regnearket, hvori du kan tilpasse forudsætningerne efter dit eget behov (vi anbefaler, at du gemmer filen på din pc, og herefter åbner den).

Budgetanbefaling for mælkeprisen på længere sigt

Det er meget vanskeligt, at sige noget om mælkeprisen 1-2 år frem i tiden, men et forsigtigt bud vil være en mere langsigtet pris omkring niveauet i 2012. Det vil sige 2,50 kr. pr. kg.